

sige altid bygger på det grundlag, der er lagt i 7. klasse).

Endelig anfører udvalget, at den bestående adgang for skolerne til undtagelsesvis at etablere undervisning i tysk som første fremmedsprog (jfr. § 17, stk. 3) — som udvalget i øvrigt ikke finder anledning til at foreslå ændret — vil kunne medføre, at enkelte elever forlader skolen uden på noget tidspunkt at have modtaget undervisning i engelsk.

Ministeriet kan for sit vedkommende tiltræde udvalgets forslag allerede med den begrundelse, at der ikke på et så tidligt tidspunkt af skoleforløbet som i 6. skoleår bør kunne træffes beslutninger af afgørende betydning for elevens videre skolegang og uddannelse. Konsekvensen heraf må i øjeblikket være, at den bestående valgfrihed for andet fremmedsprog og matematik i 7. skoleår bortfalder. Det må imidlertid understreges, at man ikke med forslaget herom har ønsket at foregribe resultatet af de mere langsigtede overvejelser om skoleuddannelsens afslutning og om fagenes indbyrdes stilling.

Udvalget forudsætter i øvrigt, at der gennemføres 2 deletimer ved begynderundervisningen i første og andet fremmedsprog, d. v. s. i 5., henholdsvis i 7. skoleår, hvis elevtallet overstiger 17. Der henvises herom til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15.

Faget *legemsøvelser* foreslås tillagt 2 ugentlige timer i 1.-10. skoleår for både piger og drenge.

Ønsket om — af hensyn til den nødvendige kontinuitet i undervisningen — at komme bort fra 1 times-ordninger har ført til en væsentlig timetalsforøgelse for fagene *sang (musik)* og — for pigernes vedkommende — *tegning (formning)*. Dette imødekommer tillige ønskerne om en styrkelse af det musiske fagområde. For drengenes vedkommende er der tale om en mindre nedsættelse af timetallet i formning, men dette må ses på baggrund af, at drengene efter den hidtidige normaltidsplan har haft ekstra timer i formning (og i 6.-7. skoleår i legemsøvelser), medens pigerne har haft håndarbejde. Den foreslåede ordning muliggør, at piger og drenge kan undervises sammen ikke blot i formning men også i håndarbejde (i hvert fald i 4. skoleår, jfr. nærmere nedenfor om dette fag).

For både musik og formning gælder det, at man til gengæld ikke har ment at kunne afse timer til fagene i 7. skoleår, hvor de hidtil har været tillagt hver 1 time. Også på dette punkt kræver forslaget en ændring af loven, idet denne generelt forudsætter, at undervisningen i de

kelte fag videreføres indtil udgangen af 7. skoleår, når de én gang er indført. For så vidt angår formning må det herved tages i betragtning, at der vil være mulighed for i et vist omfang at videreføre dette fags aktiviteter inden for håndarbejde og/eller sløjd, og for musiks vedkommende må det erindres, at drengene typisk i 7. skoleår — af fysiologiske årsager — ikke vil kunne få rimeligt udbytte af den sanglige del af undervisningen.

Om de delvis ændrede betegnelser for de to fag henvises til bemærkningerne til § 1 nr. 23.

Fagene *håndarbejde* og *husgerning* er begge foreslået placeret senere i skoleforløbet, væsentligst af hensyn til mulighederne for, at undervisningen kan blive fælles for piger og drenge som foreslået af kvindekommisionen, jfr. nærmere betænkning nr. 504 (1968) side 11-13 og side 69 ff. For håndarbejdes vedkommende er der endog tale om en forskydning på 2 år (fra 2. til 4. skoleår), men dette må ses i sammenhæng med den foran omtalte udvidelse af timetallet for piger i faget formning i 2. og 3. skoleår, der vil gøre det naturligt, at man inden for dette fag også beskæftiger sig med de manuelle aktiviteter, som traditionelt har henhørt under den elementære håndarbejdsundervisning.

Forslaget om at gøre de to nævnte fag obligatoriske også for drenge — hvilket i sig selv kræver en ændring af loven — er desuden i overensstemmelse med både norsk og svensk skoleordning og må endelig betragtes som en naturlig konsekvens af den allerede gennemførte uagrdning i 8.-10. skoleår for såvel piger som drenge. Forslagets gennemførelse rejser imidlertid en række praktiske problemer af skemateknisk art, navnlig fordi skolekøkken-lokaler normalt kun er indrettet til 18 eller færre elever, hvorfor en gruppedeling som oftest vil være nødvendig. For så vidt angår husgerning (7. skoleår), peger læseplansudvalget på den mulighed, at den praktiske del af undervisningen (2 timer ugentlig) „alternerer“ med de foreslåede deletimer i dansk og andet fremmedsprog. Derimod vil den hidtil hyppigt anvendte fremgangsmåde, hvorefter timer i håndarbejde, husgerning og sløjd alternerer med timer i legemsøvelser, ikke være anvendelig, hvis man vil undgå en gruppeopdeling i piger og drenge i de 3 nævnte fag.

For så vidt angår håndarbejde og sløjd (i 5.-7. skoleår) har udvalget anset det for praktisk uigennemførligt at foreslå en fuldstændig ophævelse af den traditionelle deling mellem piger og drenge. Det vil under alle omstændigheder være udelukket inden for den angivne timetalsramme